

Askerî muhakeme usulü kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve 26 ncı maddesine iki fıkra eklenmesine dair kanun lânihası ve Millî Müdafaa ve Adliye encümenleri mazbataları (1/256)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/1855

7-VI-1934

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

Askerî muhakeme usulü kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve 26 ncı maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 5.VI-1935 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

İ. İnönü

Esbabı mucibe

1 - Askerî suçlardan doğan Hazine zararlarından bazıları hakkında askerî ceza kanununda (ödettirilir tazmin ettirilir gibi) hükümler bulunduğundan Adli amirlerin talebi olmasa da askerî mahkemelerde tetkik olunup hükme bağlanmaktadır.

Askerî suçlardan doğan hazine hakları çok kere askerî suçlardan ayırt edilmeyecek kadar birleşik ve suçun tahkik ve tesbiti önceden hazine hak ve zararını tayin edüp ortaya koymakla kabil idiğünden Askerî muhakeme usulü kanununun koyduğu kaidelere göre Hazine hakkının Adli âmirler tarafından (yakından ve sıkı bir surette) askerî mahkemeler de takibi hem suç çabuk meydana çıkarmayı ve tezce ceza vermeği ve hemde hazine hakkını bir elden ve bir yoldan kolayca korumayı temin edeceğinden bazı tereddüdlere sebep olan ve bir takım yanlış düşünce ve mutalealara yol açan ve hazine hakkının teminini de geciktiren askerî usulün 9 maddesindeki şahıs iddia sözünü kaldırarak adli amirlerin Hazine haklarını koruyub temin etinekle de tutulmaları çok kolaylığa ve hassatan seferberlikte ameli faideleri mucib olacağından askerî usulün 9 maddesinin bu yolda değiştirilmesi lüzumlu görülmüştür.

2 - Askerî usulün 2-6 maddesi buyruğunca kıtalarından kaçan efradın muhakemeleri alay askerî mahkemelerinde yapılır.

Ancak eşyalarını kasden zayi eden veya menfaatlerinde kullananların muhakemelerine askerî usulün 26 maddesi salahiyet vermediğinden ve askerî ceza kanununun 66 maddesinde de bu yolda bir kayıt ve sarahat bulunmadığından melbusatı kaçan ve bunları gaib ederek gelenlerin daha yüksek askerî mahkemelere verilmesi mecburiyeti hâsıl oluyor.

Bu hal hem bu mahkemelerin işlerini çoğaltıyor ve hemde efradı kıtalarından uzakta ve muhakemelerini sürüncemede bırakıyor. Talim ve terbiyelerini de sekteye uğrattıyor.

Bu mahzurları ortadan kaldırmak ve işlerde çabukluk kolaylığı ve hazine hakkının korunmasını temin etmek için melbusatı kaçanların da muhakemelerinin aley askerî mahkeme-

lerinde yaptırılması ve Hazine zararının da hüküm altına aldırılması lüzumlu ve askerî usulün 26. maddesine bir fıkra ilâvesi zarurî görülmüştür.

3 — Fırka ve daha yüksek makamlarda teşkil edilen mahkemelerin zabıt ve azalarının kıtaat ve müessesat ile karargâh şube âmir ve müdürlerinden olamaması, hem duruşmaları uzatıyor ve hem de hizmet ve vazifeleri güçleştiriyor.

Kanun duruşmaların bir celsede bitmesini kaide olarak kabul etmiş isede çok kerre suç maznunlarının birden fazla olması, her duruşma için bir gün; hüviyyet tesbiti iddianame okunması ve suçların sorgu ve cevaplarıyla bir günde şahid ve diğer delillerin münakaşası ve bu delillere karşı suçlunun deyeceklerini dinlemekle bir gün iddia ve müdafaa veya iddiaya göre hazırlamak için maznun veya müdafiin mehil istemesi, bir günde müdafaaaların dinlenmesiyle bir günde hüküm verilip tebliğile ki vasatî hesab ile beş toplantı yapıldığı görülmektedir.

Gelmiş veya geç gelen şahidlerin tekrar getirilmesi veya ihzarları uzakta olan şahidlerin istinabeleri geç gelen istinabeler için tekrar yazılma maznunun hastalık iddiası rapor göndermesi akil malûliyetim var demesi veya gerçek olmayan deliliği her hangi bir davayı hesabsız uzatan sebeblerdendir.

Kıtalarından uzak olan karargâhlarda icab eden rütbe ve adette aza çok defa bulunamadığından uzak garnizonlardan mahkemeye reis veya aza getirildiği her zaman olan ve görülen hallerdendir. Uzun süren bir davanın duruşması sırasında nakil, tayin azanın hastalanması mühim vazife, teftiş, memuriyet sebeble azanın gelememesi yüzünden de davaların uzadığı çok görülüyor. Bu haller hem mahkemeyi geciktiriyor hem azaları yoruyor hem de hizmet ve vazifeleri aksatıyor.

Hazardaki bu güçlük seferde bir kat daha artacağından duruşmalarda aranılan çabukluğu ve dava yüzünden hizmet ve vazifenin geri kalmamasını temin için Almanlarda olduğu gibi ağır cezayı müstelzim olmayan suçluların mahkemesinde askerî mahkemelerin üç kişiden teşkili düşünöldü ve askerî usulün 31. maddesine bir fıkra eklenmesi lüzumlu göröldü.

4 - İzinsiz vatan sınırları dışına çıkan veya sınır dışında izinsiz kalan askerî şahısların giyaplarında muhakeme ve muamele yapılmamakta olduğundan bu yönden bu gibi suçluların adları faidesiz ve amaçsız ordu kütüğünde yazılı kalmakta ve kadro ve mahrutun boşluklarını kapatarak terfi sırası gelen suçsuz ve faydalı arkadaşlarının terfilerine de engel olmaktadırlar.

Orduyu ve memleketi bırakıp sınır dışına yad ile kaçan veya yad ellerde izinsiz kalan bu suçlular cezasız kalmakla da kanmıyorlar; af ve zaman müruru gibi her hangi bir düşme sebebi yüz gösterince hemen memlekete dönüyorlar Takib hakkı tükenmiş olduğundan keddilerine bir şey yapılamıyır. Bu seferde hak arayolar. Ve bunların ordu ile alâkalarını kesmek ancak sicil yolu ile kabil oluyor. Sicil almak için pek az zaman olsada yine bir kıtaya verilmek lâzım geliyor. Sonunda tekaüd edilerek ceza yerine mükâfatlanıyorlar. Bu suretle hem hazine zarar görüyor ve hemde adalet inciniyor.

Bu karışıklığı ve adaletsizliği kökünden kaldırmak için Türk ceza kanununun 4,104,116 ncı maddeleri göz önüne alınark 1631 sayılı kanunun 213 ve 216 maddelerinin değiştirilmesi lüzumlu görölmüştür.

5 - Ordunun temeli olan disiplini en kısa yoldan ve köklü olarak korumağı ve askerî şahısların ehmmiyetsiz fiil ve hareketlerinden mahkemeye düşmelerinin önünü almağı ve mahkemelerin işini azaltmağı gören ve disiplin czaları ve hükümleri koyan askerî ceza ve muhakeme usulleri kanunlarının buyruklarına göre disiplin âmirleri drsiplin yolile dörd haftaya kadar hapis ve maaşın dörtte birine kadar para cezası hüküm ve infaz edebildikleri halde bir neferin talim veya tatbikatta gaib ettiği ve bir matra veya bir zabıtın zayi ettiği bir kitab için kanunun göttüğü ve gözettiği amaca aykırı olarak mahkemeye vermek lâzım geliyor.

Terhis hakkını kazanan ve memleketine giden neferde işine gücüne sarıldığı sırada askerî veya Adli mahkemelere kadar getiriliyor. Bu yüzden mahkemelerin işi çoğalıyor. Hizmet seketeye uğrayor işler geri kalıyor. Kanunun esaslarına uyulmak ve disiplin yolile halli kabil olan

hallerde amiri adlilerce verilecek disiplin cezaları ile birlikte ufak tefek tazminata da karar vermek için askerî ceza kanununun 17 ve usulün 280 nci maddelerinin değiştirilmesi lüzumlu görülmüştür.

6 - Yurd sevgisini, ulus saygısını gönlünden çıkarmış; sınır dışına kaçmış veya sınır dışında izinsiz kalmış zabitlerle askerî memurları artık orduda emir ve kumanda yerlerinde kullanılmamakla beraber kendi isteğe Türk yurdunun gerekli işini, Türk ilini, Türk ordusunu terkederek yadellere giden veyahud yadelerde kalan bu gibilerin kazanmış oldukları askerî rütbe ve unvan ve sair hakların da düşürülmesi için askerî ceza kanununun 30. maddesine bir fıkra eklenmesi lüzumlu görülmüştür.

7 - Askerlik çağında olanlardan sou yoklamalara gelmeyerek yoklama kaçağı vaziyetine girenlerle saklı ve bakaya miktarı günden güne artmakta ve (1111) sayılı kanunun koyduğu fazla hizmet ve para cezası usullerinden beklenen faidenin de görülemediği geçirilen tecrübelerle anlaşılmakta idüğünden zamanımızın askerî bir Devleti olan Fransızların bu gibiler hakkında tatbik ettikleri usul ve cezanın faideli olacağı düşüncesile askerî ceza kanununun 39, 63, 64, 192, ve usulün 3, 26, 213, 216 nci maddelerinin yoklama kaçağı, saklı ve bakaya hakkında ceza ve kaideyi göstermek üzere değiştirilmesinde amelî faide ve zaruret görülmüştür.

8 - Askerî ceza kanununun 65 ve 1108 sayılı maaş kanununun 2. maddesinde yeniden veya naklen bir mahalle naklen tayin edilen memurların azamî iltihak müddeti 12, 15 gün olarak tayin ve tasrih edilmiş ve bulunduğu garnizon içinde bir mahalle tayin olunan askerî şahısların da 24 saat zarfında yeni vazifelerine gitmeleri her iki kanun maddelerindeki hareket ve yol tabirlerinin medlûlünden çıkarılarak tebellür ettirilmiş ve tatbikatta o yolda yapılagelmekte bulunmuştur.

Şu kadar ki bu müddetleri ilâninaye geçirmek askerî zabıtrapta uygun düşmediğinden muayyen haddi geçirenler hakkında da 65. maddeye bir fıkra eklenmek suretile bir müeyyide konulmasında zaruret görülmüştür.

9 - Askerlikten kurtulmak için hile yapanlar hakkında (1111) sayılı kanunun 98. maddesindeki ahkâm ile 1632 sayılı kanunun 81. maddesindeki buyruğu birleştirerek telif ve tasrih için 1632 sayılı askerî ceza kanununun 81 maddesinin değiştirilmesi lüzumlu görülmüştür.

10 - Askerî ceza kanununun 131 nci maddesinde zimmetin mavsufu olan ihtilâs suçu kayıt tasrih edildiği halde zimmet suçu yazılmamış olmasında tatbikatta tereddüdler ve mahkemelerce aykırı kararlar çıkmasına veya merci tayini ihtilaflarının meydan almasına sebep olmakta olduğu görüldüğünden bu işlere bir düzen vermek için bu maddede noksan olan zimmet kelimesinin de maddeye ilavesine ve maddenin ikinci fıkrasında yazılı olan esliha ve cebhaneye aid hükmün birinci fıkrasında istisna olarak yazılı kalmasını da zihinleri karıştırmaktan gayri bir faide görülemediğinden esliha ve cebhane ibaresinin birinci fıkradan çıkarılmasında da lüzum ve zaruret görülmüştür.

11 - Gayri tabii mukarenet yapan veya bu fiili rızasile kendine yaptıran askerî şahısların tardı mucib olmayan hallerde ordudan ihraçlarına hükmolunaacağı Askerî ceza kanununun 153 maddesinin 2 fıkrasında yazılıdır. Ancak mezkûr maddede umumî olarak askerî şahıs tabiri kullanılmış ve ona göre tardı mucib olmayan hallerde ihraç cezası verilebileceği tasrih edilmiştir. Halbuki aynı kanunun 3 maddesi askerî şahıslar arasına gediklilerle müstahdem efrad ve askerî talebeyide ithal etmiştir. Bu hale göre yalnız zabitlerle askerî memurlara tatbiki kabil olan ihraç veya gediklilerde tatbiki mümkün olan tard cezasının gediklilerden gayri efrad ve talebe hakkında verilmesi lüzumunu göstermekde isede kanunun 29 maddesinde ferî cezaları tayin ve tahdid ettiğine ve ceza kanunlarında tahdidi olduğuna göre tatbikatta gayri tabii mukarenet yapan ve bu fiili rızasile kendisine yaptıran zabitlerle askerî memurların tardına ve tardı mucib olmayan ahvalde ihraçlarına küçük zabitlerle efradın disiplin yolile cezalandırılmalarına, talebelerin de 154. madde mucibince talebelik hukukunun ziyama hükmolunmaktadır. Efrad ve diğer askerî şahıslara karşı bu fiili yapmak veya kendilerine yaptırmakta çok müsaid hal ve vaziyette olan gedikli küçük zabitlerin yine rütbelerini muhafaza edebilmeleri

ahlâk ve disiplin noktasından zararlı ve mahzurlu görülmekte olduğundan Gedikli küçük zabıtlara rütbesinin geri alınması orduda nefer mevkiine inmeleri ve efrad hakkında da kemafissabık disiplin yolile ceza verilmesi ve bu suretle intibahın ve ordu mensublarının ahlâki vasıflarının hüsnü munafazası hususunun temini faideli ve askeri ceza kanununun 153. maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi lüzumlu görülmüştür.

12 - Rızalarile orduya intisab eden müstahdemlerin sayısı gün geçtikçe çoğalmaktadır. Bu gibi müstahdemlerin yaptıkları suçlardan dolayı 1632 sayılı kanununun 1 nci maddesi 1 nci fıkrası F. bendi buyrugunca muhakemeleri akeri mahkemelerde yapıldığı halde inzibatsız hareketleri karşısında disiplin cezası verilmesinde tereddüd edilmekte olduğundan askeri ceza kanununun 173. maddesinde musarrah askeri memurlara verilmesi caiz olan disiplin cezalarının müstahdemlerde teşmiline zaruret görülmüştür.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa encümeni

Karar No. 7

Esas No. 1/255, 1/256

25 - XI - 1935

Yüksek Reisliğe

Meelis ruznamesine girmiş iken lüzumuna binaen yeniden incelemek üzere encümenimizce geri alınmış olan askerî muhakeme usulü ve askerî ceza kanununun bazı maddelerini değiştiren iki kanun lâyihası Adliye ve Millî Müdafaa vekâletlerinden gönderilen memurları ile yeniden okundu ve görüşüldü. Her iki kanunun birbirine alâkası bulunmak itibarile bir mazbata yazılmış olması muvafık görüldü. Bu kanun lâyhaları hakkında encümenimizin mütalea ve kararı aşağıda yazılmıştır:

Askerî muhakeme usulünün 1, 2 nci maddeleri gerek Hükümetin ve gerek evvelki Millî Müdafaa encümenile Adliye encümeninin mucib sebepleri muvafık olmakla aynen kabul dılmıştır.

Lâyihanın 3 nci maddesinde ekli olan (E) fıkrasını Adliye encümeni mazbatasındaki sebeplere binaen kabul etmeyerek tekliften hariç bırakılmıştır. Encümenimiz lâyihaya bağlı, (2) sayılı altındaki mucibli sebepleri yerinde görerek ve Adliye encümeninin bu maksadı temin için askerî ceza kanunu lâyihasına koyduğu 8 nci maddeyi göz önüne alarak hâdisede hırsızlık ve 130 ncu maddede sirkat kelimesi olmadığından teklif edilen (E) fıkrasının (Askerî ceza kanununun 130 ncu maddesinde yazılı suçlardan ağır hapis ile cezayı istilzam etmeyen suçların muhakemesi de bu mahkemelerde görülür) şeklin-

de ve (D) fıkrasının da « yoklama kaçağı ve saklıların ölüm ve ağır hapis cezalarını müstelzim suçları müstesna olmak üzere haklarında duruşma intisab edecekleri kıtanın tâbi olduğu alay askerî mahkemesinde yapılır» tarzında yazılarak kabulünü tensib etmiştir. Çünkü bu husustaki teklifin mucib sebeplerin de yazılandan başka alay mahkemelerinin göreceği işler askerî muhakeme usulü kanununun 26 nci maddesinde gösterilmeyen ve askerî ceza kanununun, mallara karşı yapılan diğer eürümler başlığı altındaki 8 nci faslın 130 ncu maddesinin tayin ettiği cezalardan ağır hapis cezasının verileceği mevcud olduğuna ve bu cezanın verilmesinde alay mahkemelerinin salâhiyeti olmaması sebebiyle her hangi bir sebeple askerî eşyasını kaybedenlerin fırka ve kolordu askerî mahkemelerine gönderilmesi zarureti hâsıl olmasına ve bundan da esbabı mucibede yazıldığı gibi bir çok mahzur zuhur etmesine, esasen askerî ceza kanununun 17 nci maddesi de istirdad ve tazminatı Türk ceza kanununun koyduğu kaidelere göre askerî mahkemelerin yapacağını emretmesine binaen bu sayılan mahzurları gidermek için (E) fıkrasının yukarıda yazıldığı gibi eklenmesini Encümenimiz muvafık görmüştür.

Lâyihanın dördüncü maddesi kanuna göre değiştirilip yazılmıştır.

5 nci maddeye Adliye encümeni mazbatasında yazdığı sebeplerden dolayı kabule şayan görmemiştir. Encümenimiz bu maddenin vücuduna kaidir. Lâyhaya bağlı mucib sebeplerde 4 sayı altında gösterilen Hükümetin esbabı mucibesi açıkça bu maddenin lüzumunu bildirmiştir. Gıyaben hüküm giyen suçluya kanunen itiraz hakkı verilmiş olduğundan cezanın derhal çektirilmesi varid değildir. Eenebi memlekette izinsiz kalmış veya gitmiş veya düşman tarafına kaçmış olanların gıyabî olsun bir hükme bağlanmış olmaları ordunun disiplinini ve servis vaziyetini zafıa uğratacağı gibi gaib ve firarının avdetinde de takibattan kurtulamayacağı için emniyet hususu da temin edilmiş olması gibi faydeleri olduğu ve esas prensipten aslâ ayrılmadığı ve çürkü askerî ceza kanununun 158, 159, 213 nci maddelerinde ve ceza mahkemeleri kanununun 223, 224, 226 nci maddelerinde istisnaiyet kabul edilmiş olmasına göre askerî muhakeme usulü kanununda bir istisnaiyetin daha kabulü, cürmün mahiyetine göre almarak esas prensipten ayrılık olamayacağından Adliye encümeninin mütaleasını fikrimize muvafık bulamadık. Yalnız yoklama kaçağı, bakaya, saklı ve memleket içine kaçmış olanların haklarında gıyabî muhakeme yapılması esas prensibe ve askerlik kanununun 81, 83, 84, 85, 86, 89 ncu maddelerine aykırı düşeceğinden maddenin 3 nci fıkrasını (Yoklama kaçağı, bakaya ve saklıları, askerlik şubesinin bağlı olduğu âmiri adliye bir ihbarname ile bildirilir) yazısıyla (A, B) fıkralarının tamamile ve Adliye encümeninin lâyhının üçüncü maddesinde gösterilen 26 nci maddeye eklenmesi istenen (D ve E) fıkralarını kabul etmeyerek (C) fıkrasına ek olarak koyduğu (Yoklama kaçağı, bakaya, ve saklıların ölüm ve ağır hapis cezalarını müstelzim suçları müstesna olmak) ibaresi bırakılarak (Bunlar hakkında toptan askerlik şubelerinin vereceği ihbarname üzerine şubenin bağlı olduğu fırkanın en yakın alay askerî mahkemesinde muhakemeleri yapılır) kaydı bu gibi memleket içindeki yoklama kaçağı, bakaya ve saklıların gıyabî muhakemesine de buyuruk vermekte olduğundan bunun kaldırılarak maddenin (D) fıkrasında yerinde gösterildiği gibi yazılmıştır ve düşman tarafına kaçanlara aid sehven yazılmamış olan 69, 70/2 nci maddelere de aid olmak üzere numaraları ilâve edilerek ve 5 numara altındaki fıkradaki 15 rakamın 30 olmasına karar verilerek Encümenimiz maddenin kabulünde

faide mülâhaza ettiğimizden teklif veçhile 5 nci maddeyi aynen kabul etmiştir.

Yedinci maddeye gelince; işbu madde askerî ceza kanunu lâyhasının 1 nci maddesile Encümenimize muvafık görülen aynı esbabı mucibeye girdiğinden ve askerî ceza kanununun 17 nci maddesi de tazminatın Türk ceza kanununa göre yapılacağını beyan etmiş olduğuna nazaran ve adaleti tatbik için bir şahsî sıkıntıya düşer etmeyecek adaletin yerine getirilmesi çok önemli görülerek ve zaten âmiri adli orduda hâkim sıfat ve salâhiyetini haiz olduğuna ve askerî muhakeme usulü kanununun 69 ncu maddesi âmiri adlinin hâkim gibi red ve salâhiyetini devredebileceğini ve aynı kanunun 13 : 24 nci maddeleri ile ve 49 ncu maddesi âmiri adlinin hâkimlik sıfatını göstermekte olması ve böylece âmiri adlilerin hâkimliği kabulü zarurî görülünce onun tazminata da hükmedebilmesi tabii ve esasen bu hususun mala aid bir hükmü ihtiva etmediği ancak hafif suçtan ve disiplin tarzından doğmuş bir tazminattan ibaret olduğu ve böylece tazminatı kolaylaştırdığı cihetle askerî ceza kanununun birinü maddesile usulü muhakeme kanununun 7 nci maddesinin (İstirdad ve tazminata aid kararlar nakten ödenmediği surette tahsili emval kanununa göre infaz olunur) tarzında yazılarak kabulüne encümenimiz karar vermiştir.

Askerî ceza kanunu lâyhasının 2 nci maddesinde yazılan ve askerî ceza kanununun 30 ncu maddesini değiştiren 1 nci ve 2 nci fıkraları Adliye encümenince çıkarılmış ise de bu maddede yapılan değişiklik yalnız 3 nci fıkrada gösterilen hal olmayıp 2071 numaralı kanunun buyruğu ile askerî ceza kanununun hükümlerini birleştirmek için yazılmıştır. Aynen kabulü uygun görülür. Lâyhının 6, 7, 10 ncu maddelerinde ceza hafifletilmesi encümenimize de muvafık görülerek Adliye encümeninin kabul ettiği şekilde ve yine Adliye encümeninin 8 nci madde olarak yazdığı maddeye lüzum kalmadığı ve 15 nci maddenin muvakkat madde olması muvafık görülmüş ve her iki kanun lâyhasının encümenimize kabulüne karar verilerek Adliye encümenince görülmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

M. M. En. Rs.

İstanbul

Ş. Gökberk

M. M.

Diyarbakir

K. Sevüktekin

Kâtib

Erzurum

Ş. Koçak

Antalya	Balıkesir	Balıkesir	Kocaeli	Manisa	Samsun
C. Mengilbörü	II. Kezer	C. Escner	N. Bozatak	K. N. Duru	R. Barkın
Elâziz	Gazi Anteb	İstanbul	Tekirdağ	Erzurum	Tokad
Ahmed S. Ohkay	B. Kaleli	Dr. II. Ş. Erel	R. Apak	A. Akyürek	H. Konay

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Karar No. 8

Esas No. 1/256

4 - XII - 1935

Yüksek Başkanlığa

1631 sayılı askerî muhakeme usulü kanununun da bazı değişiklikler yapılması hakkında Millî Müdafaa vekilligince hazırlanan kanun lâyihası Adliye encümenince de tetkik edilerek buna dair yapılan 13 - VI - 1935 tarihli mazbata üzerine lâyiha Umumî heyetin müzakere ruznamesine alınmıştır.

Millî Müdafaa encümeninin teklifile bu encüme ne yeinden verilen lâyiha hakkındaki inceleme üzerinde hazırlanan lâyiha ve esbabı mucibe vekâletten gönderilen memurlar huzuru ile okundu ve icabı konuşuldu:

Askerî şahıslardan olmasalar bile, askerî mahkemelerde muhakeme edileceklerini gösteren muhakeme usulü kanununun 3 neü maddesindeki değişiklik, askerlik kanunu ile ilgili olarak özürsüz yoklama kaçaklarının ve seferberlikte davete icabet etmeyen ihtiyat sübaylarının askerî ceza kanununun 63 ve 64 neü maddelerinde yazılı suçlarının da askerî mahkemelerde bakılacağı ve askerden kurtulmak için hile kullananların ve kendilerine tevdi edilen eşya, erzak ve sairiyi çalmak ve zimmetine geçirenlerin 81, 131 neü maddelerdeki cezaların askerî mahkemelere muhakemeleri yapılarak tertibi maksudile yazılmış olan 1 neü madde olduğu gibi kabul edilmiştir.

Lâyihanın 2 neü maddesinde suçla beraber askerî mahkemelerin hüküm altına alacakları istirdad, tazminat davalarının adli âmirler tarafından ne tarzda takib ve dava olunacağı ve bu yönden yapılmasına imkân kalmayan hallerde Hazine hukukunun Malive tarafından Devlet davalarının takibine dair usule göre yapılacağı gösterilmiştir.

Lâyihanın 3 neü maddesi ana kanunun 26 neü maddesine gene askerlik kanunile alâkalı olan yoklama kaçağı, bakaya ve saklıların maddede istisna edilenlerden başka suçları bunların intisab edecekleri kıtanın bağlı bulunduğu alayın askerî mahkemesinde ve askerî ceza kanununda yazılı hizmete mahsus eşya, tahrib, terk ve kaybetmekten suçlu olanların muhakemesinin askerî mahkemelere aid olduğu yazılı olup encümenimizce madde esas bakımından aynen kabul edilmiş ve değişiklik sebebiyle bütün madde lâyihaya fıkralarile birlikte yazılmıştır.

4 neü maddede askerî mahkemelerin suçluların rütbelerine göre ne suretle kurulacağını göstermektedir. Millî Müdafaa encümeninin kaleme aldığı bu madde olduğu gibi kabul olunmuştur.

Teklifin 5 neü maddesi encümenimizce silinmiştir. Bu maddede gaipler hakkında yapılacak işler için tatbikatta görülen güçlükleri gidermek üzere değişiklik yapılması düşünülmüştür:

Umumî ceza muhakemeleri usulü gibi askerî muhakeme usulü kanununda da muhakemeler suçlunun yüzüne karşı yapılması esas olup yapılabilecek işler kanunlarda gösterilmiş ve sebepleri de malûm bulunmuştur. Prensib sayılan bu usulün bozulmasına encümenimiz taraftar olmadığından değişikliğe saik olan sebep derinleştirilerek incelendi ve varılan neticede prensib bozulmaksızın hazarda ve seferde yabancı memlekete veya düşman tarafa kaçanlarla bu memleketlerde izinsiz olarak kalacakları için malları hakkında adli âmirlerin müstantik tarafından da imza edilen kararname ile vereceği, malları hacze dair olan kararlar askerlikten tard kararını dahi verebileceği muha-

keme usulü kanununun 216 nci maddesinde tasrih edilmiş ve tard kararlarının da takibe esas olan suç için kanunda muayyen müruruzaman müddeti geçtikten sonra katileşeceği de gösterilmekle bu kabıl kaçak şahıslar hakkındaki düşünülen tar böylece elde edilmiştir.

İzah olunan bu hüküm lâyihada tesbit edilmiş olduğundan 5 nci maddenin silinmesi kararı Hükümetle düşünüş birliğiyle verilmiştir.

Lâyihanın Encümenimiz tertibine göre 7 nci maddesinde ana kanunun 280 nci maddesi değiştirilmektedir. Bu madde askerî mahkemelerin istirdad, tazminat ve koymağa salâhiyetli olduğu haciz kararlarının infazı için tahsili emval kanununun tatbik edileceğini göstermektedir.

Para cezaları Türk ceza kanununun tatbik edileceği hallerde verilebileceğinden böyle bir para cezası hükmünün cismanî cezaların bazılarında olduğu gibi umumî hükümler dairesinde Cümhuriyet müddeiumumileri tarafından infaz olunması maddede yazılmıştır. Meri olan hükümde

bu kabıl infaz işlerinin icra ve iflâs kanununa göre yapılacağı gösterilmekte ise de askerî mahkemeler teşkilâtının icra dairelerinde takib yapmağa müsaid bulunmamasından ve infaz olunacak şeylerin ise Maliye hazinesine aid bulunmasından Maliye dairelerince bu hükümlerin tahsili emval kanununa göre infazı Encümenimizce de yerinde görülmüş ve maddede yazılır (zabıt) kaydı zabıt işlerinin icra marifetile değil tahkik sırasında yapılacak bir iş olmasından kaldırılmıştır.

Encümenimizce oybirliğiyle kabul edilen bu lâyiha Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Adliye E. Başkanı	M. M.	Kâtib
adna	Kocaeli	Trabzon
Salâh Yargı	Salâh Yargı	R. Karadeniz
Balıkesir	Bursa	Erzincon
Osman Niyazi Burcu	Atıf Akgüç	A. Fırat
Erzurum	İçel	Kocaeli
Fuad Sirmen	H. Ogun	Ragıp Akca
Konya		
R. Türel		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Askerî muhakeme usulü kanununun 6 maddesinde değişiklik yapılması ve 26 nci maddesine de iki fıkra eklenmesi için kanun lâyihası

MADDE 1 — 1631 sayılı askerî muhakeme usulü kanununun üçüncü maddesinin (A) ve (D) fıkraları aşağıda yazılı olduğu gibi değiştirilmiştir:

A - Askerî ceza kanununun 63, 64, 81, 93, 94, 95, 100, 101, 102, 124, 125 ve 127 nci maddelerinde yazılı suçları işleyen şahıslar,

D - Şeferberlikte askerî ceza kanununun 75, 78, 80 ve 131 nci maddelerinde yazılı suçları işleyenler.

MADDE 2 — Askerî muhakeme usulü kanununun 9 ncu maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

1 - Suçlardan doğan istirdad ve tazminat davalarına hukuku amme davalarıyla birlikte askerî mahkemelerde bakılır. Adlî âmirler Hazineye taallük eden zararları tesbit ve talebnameye yazarak askerî mahkemede dava ve takib etmekle mükelleftirler.

2 - Askerî mahkemelerde amme davasının takibine imkân kalmayarak umumî mahkemelerde görülmesi iktiza eden hallerde Devlet hakları 2573 sayılı kanun buyrukları dairesinde takib edilir.

MADDE 3 — Askerî muhakeme usulü kanununun 26 nci maddesine aşağıda yazılı olduğu gibi (D) ve (E) fıkraları eklenmiştir:

D - Yoklama kaçağı, bakaya ve saklıların ölüm ve ağır hapis cezalarını müstelzim suçları müstesna olmak üzere haklarındaki takibat mensub oldukları askerlik şubesinin tâbi buldukları fırkanın en yakın alayı mahkemesinde yapılır. Şu kadar ki bunlar geldikleri veya elde edildikleri takdirde haklarındaki duruşma intisab edecekleri kıtanın tâbi bulunduğu alay askerî mahkemesinde yapılır.

E - Askerî ceza kanununun 66 nci maddesinin iki sayılı fıkrasında yazılı firarilerin be-

M. M. ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Askerî muhakeme usulü kanununun 6 nci maddesinde değişiklik yapılması ve 26 nci maddesine de iki fıkra eklenmesi için kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 2 — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 3 — Askerî muhakeme usulü kanununun 26 nci maddesine aşağıda yazılı olduğu gibi (E) ve (D) fıkraları eklenmiştir:

D - Yoklama kaçağı, bakaya ve saklıların ölüm ve ağır hapis cezalarını müstelzim suçları müstesna olmak üzere haklarındaki duruşma, intisab edecekleri kıtanın tâbi bulunduğu alay askerî mahkemesinde yapılır.

E - (Askerî ceza kanununun 130 ncu maddesinde yazılı suçlardan ağır hapis ile cezayı istilzam etmeyen suçların muhakemesi de bu mahkemelerde yapılır).

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

27 Mayıs 1930 tarih ve 1631 sayılı askerî muhakeme usulü kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılması ve bazı maddelere fıkralar eklenmesine dair kanun lâyhması

MADDE 1 — Askerî muhakeme usulü kanununun 3 ncu maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Aşağıda yazılı suçları işleyenler askerî şahıslardan olmasalar bile mahkemelere verilirler :

A) Askerî ceza kanununun 63, 64, 81, 93, 94, 95, 100, 101, 102, 124, 125, ve 127 nci maddelerinde yazılı suçlar,

B) Umumî mahkemeler bulunmayan harb mntakalarında işlenen bütün suçlar,

C) Askerî ceza kanununun 155, 157, 158, 159, 160 ve 161 nci maddelerinde yazılı suçlar (Askerî ceza kanununa tâbi oldukları müddetçe);

D) Seferberlikte askerî ceza kanununun 75, 78, 80 ve 81 nci maddelerinde yazılı suçlar.

MADDE 2 — Askerî muhakeme usulü kanununun 9 ncu maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

1 - Suçlardan doğan istirdad ve tazminat davalarına hukukî amme davaları ile birlikte askerî mahkemelerde bakılır.

Adli âmirler Hazineye taallûk eden zararları tesbit ve talebnameye yazarak askerî muhakemede takib ve dava etmekle mükelleftirler.

2 - Askerî muhakemelerde amme davasının takibine imkân kalmayarak umumî mahkemelerde görülmesi lâzımgelen hallerde Devlet hakları 2573 sayılı kanun hükümlerine göre takib edilir.

MADDE 3 — Askerî muhakeme usulü kanununun 26 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

25 nci maddede yazılı askerî mahkemeler :

A) Askerî ceza kanununun 85 ve 96 nci maddelerinin birinci fıkralarında;

B) Askerî ceza kanununun 116 ve 134 ncu maddelerinin 1 ve 2 nci fıkralarında;

C) Askerî ceza kanununun 66, 68, 74, 76, 82, 83, 84, 86, 108, 114, 117, 137, 145, 147, 149, 150 ve 151 nci maddelerinde gösterilen fiilleri muhakeme ederler.

D) Yoklama kaçağı, bakaya ve saklıların ölüm ve ağır hapis cezalarını müstelzim suçları

raberlerinde götürdükleri askerî eşyaya karşı işleyecekleri suçlardan içtima eden cezaların en ağırı tatbik edilmek üzere bu mahkemelerde görülür.

MADDE 4 — Askerî muhakeme usulü kanununun 31 nci maddesi aşağıda yazılı olduğu gibi değiştirilmiştir:

A - Ölüm ve ağır hapsi müstelzim olmayan suçlar için askerî mahkemeler üç hâkimden yani bir adli hâkimle (M. 50) iki zabitten teşekkül eder. Adli hâkimden başka zabıt hâkim olarak maznunun rütbesine göre şunlar tayin olunur:

1 - Maznun efrad ise; bir yüzbaşı, bir küçük zabıt,

2 - Maznun zabıtkviki - yüzbaşı ise; bir binbaşı, bir yüzbaşı,

3 - Maznun binbaşı ise; bir kaymakam, bir binbaşı,

4 - Maznun kaymakam ise; bir miralay, bir kaymakam,

5 - Maznun miralay ise; bir liva, bir miralay,

6 - Maznun liva ise; bir ferik, bir liva,

7 - Maznun ferik ise; bir birinci ferik, bir ferik,

8 - Maznun birinci ferik veya müşür ise; bir müşür, bir birinci ferik.

B - Ölüm ve ağır hapsi müstelzim olan suçlar için askerî mahkeme, beş hâkimden yani bir adli hâkimle (M. 50) dörd zabitten teşekkül eder. Adli hâkimden başka zabıt hâkim olarak maznunun rütbesine göre şunlar tayin olunur:

1 - Maznun efrad ise; bir binbaşı, bir yüzbaşı, bir mülâzım, bir küçük zabıt,

2 - Maznun zabıtkviki - yüzbaşı ise; bir kaymakam, bir binbaşı, iki yüzbaşı,

3 - Maznun binbaşı ise; bir miralay, iki kaymakam, bir binbaşı,

4 - Maznun kaymakam ise; bir liva, bir miralay, iki kaymakam,

5 - Maznun miralay ise; bir liva, üç miralay,

6 - Maznun liva ise; bir ferik, üç liva,

7 - Maznun ferik ise; bir birinci ferik, üç ferik,

MADDE 4 — Askerî muhakeme usulü kanununun 31 nci maddesi aşağıda yazılı olduğu gibi değiştirilmiştir:

A - Ölüm ve ağır hapsi müstelzim olmayan suçlar için askerî mahkemeler üç hâkimden, yani bir adli hâkimle (M. 50) iki subaydan teşekkül eder. Adli hâkimden başka subay hâkim olarak maznunun rütbesine göre şunlar tayin olunur:

1 - Maznun er ise; (Bir yüzbaşı, bir erbaşı),

2 - Maznun yarsubay - yüzbaşı ise; (Bir binbaşı, bir yüzbaşı),

3 - Maznun binbaşı ise; (Bir yarsubay, bir binbaşı),

4 - Maznun yarbay ise; (Bir albay, bir yarbay),

5 - Maznun albay ise; (Bir tuğgeneral, bir albay),

6 - Maznun tuğgeneral ise; (Bir tümgeneral, bir tuğgeneral),

7 - Maznun tümgeneral ise; (Bir korgeneral, bir tümgeneral),

8 - Maznun korgeneral ise; (Bir Orgeneral, bir korgeneral),

9 - Maznun orgeneral ise veya maraşal ise; (Bir maraşal, bir orgeneral).

B - Ölüm ve ağır hapsi müstelzim olan suçlar için askerî mahkeme beş hâkimden, yani bir adli hâkimle (M. 50) dörd subaydan teşekkül eder. Adli hâkimden başka subay hâkim olarak maznunun rütbesine göre şunlar tayin olunur:

1 - Maznun er ise; (Bir binbaşı, bir yüzbaşı, bir asteğmen, bir erbaşı),

2 - Maznun yarsubay veya yüzbaşı ise; (Bir yarbay, bir binbaşı, iki yüzbaşı),

3 - Maznun binbaşı ise; (Bir albay, iki yarbay, bir binbaşı),

4 - Maznun yarbay ise; (Bir tuğgeneral, bir albay, iki yarbay),

Ad. E.

müstesna olmak üzere haklarındaki takib ve duruşma intisab edecekleri kıtanın tâbi bulunduğu alay askerî mahkemesinde yapılır.

E) Askerî ceza kanununun 130 ncu maddesinde yazılı suçlardan ağır hapis cezasını müstelzim bulunmayan suçların muhakemesi de (D) fıkrasında yazılı askerî mahkemelerde yapılır.

MADDE 4 — M. M. Encümeninin 4 ncü maddesi aynen

Hü.

8 - Maznun birinci ferik veya müşür ise; iki müşür, iki birinci ferik.

MADDE 5 — Askerî muhakeme usulü kanununun 213 ncü maddesi aşağıda yazılı olduğu gibi değiştirilmiştir:

1 - Askerî ceza kanununun 54, 55, 63, 64, 67, 78 nci maddelerinde yazılı suçların gayrisinde gaib hakkında duruşma açılmaz. İlk tahkikat icrasile iktifa olunur.

2 - Askerî ceza kanununun 54, 55, 63, 64, 67, 78 nci maddelerindeki suçlar hakkında son tahkikat açılarak gıyaben hüküm verilir.

A - Gaib sayılan maznunun duruşmaya daveti celbnamenin 2 hafta müddetle mahkeme divanhanesindeki levhaya yapıştırılarak ilân suretile olur.

B - Celbnamede maznunun adı, sanı, yaşı, işi, biliniyorsa ikametgâh veya meskeni isnat olunan suç duruşma günü ile saati gösterilir. Bundan başka maznunun mazereti olmaksızın gelmediği takdirde duruşmanın yapılacağı da yazılır. Maznun namna bir müdafî duruşmaya gelebilir. Kanunî hısnımlardan bir kimsede onu temsil etmek üzere kendisinden bir vekâletname aranmaksızın kabul olunur.

3 — Yoklama kaçağı, bakaya, ve sakılları tâbi olduğu askerlik şubesi âmiri adliye bir ihbarname ile bildirir.

A - İhbarnameye suçlunun mufassal künyesi son yoklamaya davet edildiği veya sevkedilmek üzere çağırıldığı tarih yazılır. Ve davet celbnelinin örneği ilâ edilir. Suçlunun yoklama kaçağını veya saklımı olduğu yaşlılarının veya birlikte muameleye tâbi olduğu arkadaşlarının sevk edildiği günü bakaya ise sevkedilmek üzere çağırıldığı günü zabıt veya memur ise çağırıldığı günü ve suçun mahiyet ve şerait ikamî gösterir (Hazar, sefer, talim, manavra... ilâh) vaka raporu bağlanır.

M. M. E.

5 - Maznun albay ise; (Bir tuğgeneral, üç albay),

6 - Maznun tuğgeneral ise; (Bir tümgeneral, üç tuğgeneral),

7 - Maznun tümgeneral ise; (Bir korgeneral, üç tümgeneral),

8 - Maznun korgeneral ise; (Bir orgeneral, üç korgeneral),

9 - Maznun orgeneral veya maraşal ise; (İki maraşal, iki orgeneral).

MADDE 5 — Askerî muhakeme usulü kanununun 213 ncü maddesi aşağıda yazılı olduğu gibi değiştirilmiştir:

1 - Askerî ceza kanununun 54, 55, 63, 64, 67, 69, 70/2, 78 nci maddelerinde yazılı suçların gayrisinde gaib hakkında duruşma açılmaz.

İlk tahkikat icrasile iktifa olunur.

2 - Askerî ceza kanununun 54, 55, 63, 64, 67, 69, 70/2, 78 nci maddelerindeki suçlar hakkında son tahkikat açılarak gıyaben hüküm verilir.

A - Gaib sayılan maznunun duruşmaya daveti celbnamenin iki hafta müddetle mahkeme divanhanesindeki levhaya yapıştırılarak ilân suretile olur.

B - Celbnamede, maznunun adı, sanı, yaşı, işi, biliniyorsa ikametgâh veya meskeni isnat olunan suçun duruşma günü ile saati gösterilir. Bundan başka maznunun mazereti olmaksızın gelmediği takdirde duruşmanın yapılacağı da yazılır. Maznun namna bir müdafî duruşmaya gelebilirler. Kanunî hısnımlardan bir kimse de bunu temsil etmek üzere kendisinden bir vekâletname aranmaksızın kabul olunur.

3 - Hükmün tebliği ceza muhakemeleri usulü 37 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre cereyan eder.

4 - Gıyabî verilen hükmün ertesi günü dava müdürü zamanı işlemeğe başlar. Maznun dava müdürü zamanı içinde gelir veya yakalanırsa geldiği veya yakalandığı günden itibaren 30 gün içinde mehlîn geçmesinden mütevellid neticeleri bertaraf etmek için kanunî sebeblere dayanarak hüküm hakkında eski hale getirmek talebinde bulunabilir. Bu halde duruşma açılarak yeniden bir hüküm verilir. İkinci 30 gün içinde eski hale getirme talebinde bulunmazsa artık eski

Ad. E.

MADDE 5 — Askerî muhakeme usulü kanununun 216 ncı maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

1 - Aleyhine hukuku amme davası açılmış olan gaib tevkif müzekkeresi kesilmesini icab ettirecek kuvvetli şüpheler altında ise adli âmir ile müstantık tarafından imza edilmiş bir kararname ile Türkiye dahilindeki malları haczedilebilir.

2 - Yoklama kaçağı, saklı, bakaya ve firar suçlarından gaib maznunun Türkiye dahilindeki malları maznun gelinceye veya tutuluncaya kadar haczolunur.

3 - Hazarda veya seferde yabancı memlekete veya düşman tarafından kaçanlar yahud izinsiz olarak bu memleketlerde kalanlar hakkında birinci fıkraya göre verilecek haciz kararile birlikte kendilerinin askerlikten tardlarına da karar verilir.

Tard kararına sebep olan suç için kanunda yazılı dava müruru zamanı müddeti geçtikten sonra bu karar katileşir.

4 - Haciz hakkındaki kararlar gazetelerle ilân edilir.

Hü.

B - Takibat aynı zamanda müteaddid şahıslar hakkında da yapılabilir ve duruşma ve hüküm bunların hepsine teşmil edilebilir.

4 - Hükümün tebliği ceza muhakemeleri usulü kanununun 37 nci maddesinin 2 nci fıkrasına göre cereyan eder.

5 - Gıyabî verilen hükümün ertesi günü dava mürurzamanı işlemeğe başlar. Maznun dava müruruzamanı içinde gelir veya yakalanırsa geldiği veya yakalandığı günden itibaren 15 gün içinde mehlîn geçmesinden mütevellid neticeleri bertaraf etmek için kanunî sebeblere dayanarak hüküm hakkında eski hale getirme talebinde bulunabilir. Bu halde duruşma açıları olarak yeniden bir hüküm verilir. İkinci on beş gün içinde eski hale getirme talebinde bulunmazsa artık eski hale getirme talebinde bulunamayacağı gibi hakkında verilmiş olan gıyabî hükümün neticeleri de verildiği tarihten itibaren meri olmak üzere katiyet halini alır.

MADDE 6 — Askerî muhakeme usulü kanununun 216. maddesinin 2. fıkrası aşağıda yazılı olduğu gibi değiştirilmiştir:

2 - Yoklama kaçağı, saklı, bakaya, firar suçlarında gaib maznunun Türkiye dahilindeki mallar. maznun gelinceye veya tutuluncaya kadar haczolunur.

3 - Ve bundan başka maznunun yoklama kaçağı, saklı, bakaya veya firarı olduğu da bildirilir.

MADDE 7 — Askerî muhakeme usulü kanununun 280. maddesi aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir:

Askerî mahkemelerden para cezalarına zabıt ve haciz ve istirdad ve tazminata dair verilen hükümler ve disiplin yolu ile kabili hal olan emvalde adli âmirlerce disiplin cezalarıyla beraber 25 liraya kadar verilen istirdad ve tazminata aid kararlar tahsili emval kanununa göre (Adliye vekâleti teklifi) infaz olunur.

M. M. E.

hale getirme talebinde bulunamayacağı gibi hakkında verilmiş olan gıyabî hükümün neticeleri de verildiği tarihten itibaren meri olmak üzere katiyet halini alır.

MADDE 6 — Hükümetin teklifi aynen

MADDE 7 — Askerî muhakeme usulü kanununun 280 nci maddesi aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir:

Askerî mahkemelerden para cezalarına zabıt ve haciz ve istirdad ve tazminata dair verilen hükümler ve disiplin yolu ile kabili hal olan ahvalde adli âmirlerce disiplin cezalarıyla beraber 25 liraya kadar verilen istirdad ve tazminata aid kararlar nakten ödenmediği surette tahsili emval kanununa göre infaz olunur.

MADDE 8 — Bu kanunun hükümleri yayım tarihinden itibaren yürümeğe başlar.

Ad. E.

MADDE 6 — Askerî muhakeme usulü kanununun 280 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Askerî mahkemelerin haciz, istirdad ve tazminata dair hükümleri ile disiplin cezaları ile birlikte adli âmirler tarafından verilen 25 lirayı geçmemek üzere istirdad ve tazminata dair kararlar,, Maliye dairelerine bildirilerek bu dairelerce tahsili emval kanununa göre infaz olunur.

Para cezasına dair verilmiş olan hükümler Cümhuriyet müddeiumumiliklerince umumî hükümlere göre infaz olunur.

MADDE 7 — M. M. Encümeninin 8 nci maddesi aynen.

Hâ.

M. M. E.

MADDE 9 — Bu kanunun hükümlerini icra-ya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

5 - VI - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İ. İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. R. Aras</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>A. Özmen</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>

Ad. E.

MADDE 8 — M. M. Encümenin 9 ncu maddesi aynen.

